1873 1923

VERSLAG

over het 50-Jarig bestaan der Congregatie

van O. L. V. Onbevlekt Ontvangen

te Aarschot.

Voorgedragen op de Feestvergadering.
Ons'-Heer Hemelvaartdag (10 Mei) 1923.

Aarschot. — Druk. H. Tuerlinckx-Van Noten, Leuvensche straat, 47.

ARCHIEF COLLEGIALE O.L.V. KERK
AARSCHOT

PAROCHIA B.V.
AERSCHOT

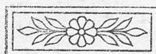
1873 1923

VERSLAG

over het 50-Jarig bestaan der Congregatie

van O. L. V. Onbevlekt Ontvangen

te Aarschot.

Voorgedragen op de Feestvergadering.
Ons'-Heer Hemelvaartdag (10 Mei) 1923.

DEN ZEER EERWAARDEN HEER DEKEN

KANUNNIK MEEUS.

EERBIEDIGE EN DANKBARE HULDE.

DE SCHRIJVER.

ZEER EERWAARDE HEER DEKEN,
ZEER EERWAARDE HEEREN,(1)
GEACHTE LEDEN ONZER CONGREGATIE,

Feestelijk luidden de klokken, dreunde het orgel, galmden blijde zangen, weerklonk het machtig woord van den gewijden kanselredenaar. Tot God stegen deze dagen, uit meer dan honderd harten, vuriger gebeden op. Vandaag ontving Jezus een plechtige hulde, zoo troostelijk aan zijn H. Hart : de algemeene Communie en het hoogste Dank-offer.

Deze dagen heeft Onze Lieve Vrouw, de Onbevlekte, met meer welgevallen haar oog van Koningin, Moeder en Beschermster, laten neervallen op het keurkorps van haar kinderen, op hare en onze Congregatie.

Deze dagen hebben de kinderen van Maria meer fierheid gevoeld om hun eeretitel van Congreganiste, zich dichter geschaard onder *«'t blauwe kruis in het blanke veld»*(2), rondom het lelie-vaandel der Congregatie.

Want het is vreugde en jubel, het is feest en hooggetij ! In het Aarschot van Onze Lieve Vrouw, bij Onze Lieve Vrouw van Aarschot, mag Moeders duurbaarste instelling, haar Eere-wacht, haar Congregatie,het Gouden Jubelfeest boeken en vieren.

Te Deum laudamus ! Zoo heeft Augustinus' en Ambrosius' triomfbee daareven weerklonken onder de eeuwenoude gewelven onzer duurbare, grootsche parochiekerk, die tijdens de zes eeuwen, dat zij is de harteklop van Aarschot's geschiedenis, reeds zooveel vreugd en triomf heeft meegeleefd.

---

1) *Z. E. H.* Geens, pastoor te Meldert; *Z. E. P.* Ignatius Van den Bossche, SS. CC.; E. H. Van Roey, onderpastoor.

2) Guido Gezelle, pbr. *Kerkhofblommen.* Leuven K. Peeters, 1876. Bl. 11.

Te Deum laudamus! Hulde en dank aan God, die het zaadje, vóór 50 jaar op onze Demerboorden uitgeworpen, gedijen liet tot een vruchtbaren boom... Aan U, o God, alle eer en glorie!

Geloofd zij Jesus-Kristus!

En na den Vader, dank aan de Onbevlekte Moeder, die wij aan den voet van het Altaar verkozen als onze Moeder, onze Koningin, onze Voorspraak, en Wie wij nogmaals riddertrouw zweren en eeuwige liefde!...

Ave, Maria!

Eer en dank aan Hem, die den Zoon en de Moeder zoo lief is, den leliezuiveren Bruidegom, onzen Beschermer, Sint Jozef hoogverheven.

Gebenedijd zij de H. Jozef, haar zeer zuivere Bruidegom!

. . . .

Mij viel als bestuurder, de taak te beurt de geschiedenis onzer duurbare instelling te schetsen, het lief en het leed van die halve eeuw op te delven, verdienstelijke namen en werken herop te roepen, eere te geven aan wie eere toekomt.

Op enkele bladzijden zullen we *iets* samenvatten.

Iets... zeg ik. Deze enkele bladzijden zijn maar een zeer, zeer flauwe weerschijn van al het goed, dat onvergankelijk werd gesticht. Hier blijft zooveel onbekend en vergeten...

Doch daar is een ander boek, waarin tot het minste toe staat opgemerkt, waarin niets of niemand vergeten werd. 't Is het Gulden Boek, het boek des Levens, Gods boek. Dàârin staat alles, alle offer, alle goed werk, alle verdienste, alle gebed, alle gift, voor de eeuwen honderdvoudig opgeschreven.

Wij hebben dan gepoogd zoo trouw mogelijk weer te geven wat de liefde of de dankbaarheid ons voorschreef.

In 't verleden
Ligt het heden.
In het nu
Wat worden zal!

Mogen de voorbeelden en de lessen, die spreken uit het schoon verleden, ons allen blijven bezielen, om God en Maria ter eere, van onze Congregatie weer te maken

wat zij eens was: de sterkste vrouwen-maatschappij onzer stad!

En vol betrouwen op God en op Onze Lieve Vrouw, onder den zegen onzer Overheid en zeker van Uw aller goeden wil, zeg ik, beraden en beslist:

Dat moet! Dat zal! Vooruit! Leve God en Onze Lieve Vrouw!

Eene Bladzijde uit de Kerkelijke Geschiedenis van Aarschot

De 30 Maart van het jaar 1868 was voor de kerk van Aarschot een dag van blijdschap en van droefheid. 't Was de aandoenlijke plechtigheid der Eerste Communie van Jezus' uitverkoren lievelingen. Hoewel afgemat en reeds lang onpasselijk, had de Z. E. H. Deken De Wit (1) er aan gehouden het sluitsermoon te prediken. Plots viel hij in onmacht op den kansel... Vier dagen daarop, op Donderdag den 3 April, riep de Heer hem tot Zich.

Den 19 Juni, werd de Z. E. H. Puttemans (2), pastoor te Rumpst, pastoor-deken te Aarschot benoemd.

Wie Deken Puttemans heeft gekend, getuigt dat hij was een bezadigde, wijze man, een werkzaam en zeer godvruchtig priester. Hoewel iets stuur van uiterlijk en soms wat kortaf, had hij een gouden hart. Als een vader droeg hij al zijn kinderen, de armen en de rijken, nauw aan 't hart. Ook blijft zijn aandenken geëerd en gezegend in die stad, waarvan hij 32 jaar lang de goede Herder was.

*
* *

---

1). Petrus Joannes De Wit was geboren te Breendonck (Puurs), den 15 September 1796. Priester gewijd, den 17 Maart 1821, werd hij onderpastoor te Aarschot genoemd. Den 15 Juni 1838, volgde hij Deken Philip Corten op, dien Z. Em. Kardinaal Sterckx tot Groot-Vicaris van het Aartsbisdom benoemd had.

2). Jan Frans Puttemans, geboren te Bonheyden, den 6 Nov. 1816, werd priester gewijd den 18 December 1841; was leeraar benoemd aan het Klein Seminarie te Hoogstraeten, den 1 October 1841; werd pastoor te Rumpst, den 1 April 1853.

Zijne onderpastoors waren de E. H. Jan Frans Reyntens(1) en de E. H. Jan Frans Cuypers(2). Den 21 Januari 1869 werd de E. H. Petrus Jozef Van Roey(3) alhier als 3den Onderpastoor benoemd.

Ten jare 1870 stichtte de E. H. Cuypers het Genootschap van den H. Franciscus-Xaverius, gemeenlijk de *Xaverianen* geheeten. Dank aan den iever en het predikers-talent van den stichter, stond dat Genootschap ras in hoogen bloei ; 't werd het spil van de katholiek-politieke beweging der mannen in onze stad, en schaarde verscheidene honderden leden onder zijn banier.

Was die bloei van den kristen mannenbond een spoorslag om ook de vrouwen te groepeeren ? En kwam er een godsdienstige vereeniging voor vrouwen tot stand, welke schoonere banier kon er dan opgestoken worden dan de banier der Congregatie van Onze Lieve Vrouw?

Het plan werd opgevat, gerijpt en doorgedreven ; de heer onderpastoor Van Roey werd door Deken Puttemans met de stichting der Congregatie belast.

DE EERSTE KIEMEN

Op Zondag den 24 Februari 1873 hield de Congregatie haar eerste vergadering in onze parochiekerk, op

1). Jan Frans Reyntens, geboren te Nederokkerzeel den 16 Maart 1818, werd onderpastoor te Aarschot benoemd in de maand Januari 1844. Zes en dertig jaar lang heeft hij zijn ambt met heiligen iever vervuld. Hij stierf alhier den 24 December 1879. «Godvruchtig en geleerd, voorzichtig en ievervol, minzaam en gedienstig, wat goed heeft hij gedurende dien langen tijd te Aarschot gedaan !» J. Bols. Verslag over het ontstaan en den bloei van het Sint-Jozefscollege te Aarschot, in het Gedenkboek bij de Eerste Algemeene Vergadering van den Oud-Studentenbond, 1901. Bl. 56. — Aarschot, Drukkerij Herman Tuerlinckx-Van Noten, Mechelschestraat, 43.

2). Jan Frans Cuypers, geboren te Herenthout den 16 Maart 1841, werd priester gewijd den 23 December 1865, en onderpastoor te Aarschot benoemd den 9 Januari 1866. Den 26 Mei 1883 werd hij Pastoor-Deken te Moll, waar hij overleed in de maand Juli 1909. — Z. E. H. Cuypers heeft hier de faam nagelaten van een priester, machtig door woord en werk.

3). Petrus Jozef Van Roey, geboren te Beersse (Turnhout) den 10 Augustus 1843, werd priester gewijd den 19 December 1868.

het hooge koor, vóór de voeten van Jezus en nabij het Wonderbeeld van Onze Lieve Vrouw.

Er werden 45 leden opgeschreven, waarbij de jongste was Pulcherie Claes, oud 16 jaar, en de oudste Maria Hombroeck, oud 58 jaar.

We laten hier de namen der eerstelingen volgen:

Backx Joanna
Brabands Elisabeth
Braes Joanna
Claes Pulcheria
De Caerlé Maria
Delforge Maria
Derademaker Joanna
Dereyck Angelina
Frère Angelina
Gielis Melania
Hombroeck Maria
Meeus Catharina
Mertens Hubertina
Mertens Tharsillia
Motties Mathildis
Naets Maria
Nys Seraphina
Oerlemans Maria
Petri Ludovica
Staes Josephina
Stevens Stephania
Stevens Carolina
Stevens Ludovica
Stevens Emerentia
Thiels Josephina
Van Brusselen Amelia
Van der Borght Dymphna
Van Eycken Sylvia
Van Eycken Virginia
Van Goubergen Melania
Van Goubergen Joanna
Van Kerckhoven Maria
Van Nuvel Julia
Van Nuvel Maria
Van Parys Rosalia
Van Steyvoort Josephina
Verbeeck Ludovica
Verbinnen Sylvia
Vermunicht Ludovica
Vervoort Maria
Vervoort Catharina
Verstrepen Isabella
Verstrepen Catharina
Vranken Maria
Windelinckx Nathalia

Bij Diploma van 6 September 1873 gewaardigde de Z. D. H. Mgr — nadien Kardinaal — Dechamps, aartsbisschop van Mechelen, ter kennis te brengen dat de Hoogsteerwaarde Pater Generaal van het Gezelschap Jezus de aansluiting had toegestaan van Aarschots Congregatie bij de Hoofdcongregatie, de *Prima Primaria* te Rome(1). Wij deelen dat stuk — den kerstenbrief onzer Congregatie — hierbij mede.

1). De stichter van de Maria-Congregatie is, Gode dank! een Vlaming uit Luik afkomstig, een Pater uit het Gezelschap Jezus, Joannes

VICTOR-AUGUSTUS-ISIDORUS DECHAMPS,

Dei & Apostolicæ Sedis gratia Archiepiscopus Mechliniensis, Primas Belgii, Sanctitatis Suæ Prœlatus Domesticus & Solio Pontificio Assistens,

Omnibus has visuris salutem in Domino.

Vidimus diploma datum Romæ 19 Augusti 1873 quo Rev. Pater Præpositus Generalis S. I. in parochia B. M. V. Arschoti, diæcesis nostræ, erigit auctoritate Apostolica Congregationem Filiarum, sub invocatione et titulo B. V. Deiparæ Mariæ sine labe Conceptæ, et sub patrocinio S. Joseph, purissimi ejus Sponsi, eamque Primariæ Sodalitati Romanæ conjungit et aggregat. Ut igitur istius Congregationis Romanæ concessarum indulgentiarum esse participes valeant, præfatas indulgentias publicari permittimus.

Præterea concedimus licentias de quibus in N[is] 3, 9 Tabulæ Indulgentiarum agitur.

Datum Mechliniæ, 6 Septembris 1873

J. B. Lauwers, Vic. Gen.
De mandato Ill[mi] ac R[mi] D[ni] Archiep.
J. A. Mertens,
Can. Secr.

Leunis (Leonius), leeraar der 5de Latijnsche aan het Romeinsch College. Gansch begaan met de vroomheid en den studie-iever zijner leerlingen, richtte hij in zijne klas, Maria ter eere, een altaarken op, kwam er bidden en zingen met de beste zijner leerlingen, en wekte hen op tot vurige vereering en trouwe navolging der Moeder-Maagd. Dat was ten jare 1563. Spoedig streefden deze leerlingen de anderen vooruit in vlijt en deugd, zoodat die schoone vruchten de aandacht trokken op den boom. Alras stonden er 70 studenten ingeschreven. Pater Leunis gaf een vasteren vorm aan de vereeniging, en liet uit hun midden een prefekt met raadsleden kiezen. Hun leuze was : Vooruitgang in deugd en wetenschap. Daar het ledental gestadig groeide, trokken zij uit de klas naar de kerk van 't College, en noemden zich naar den titel der kerk : Congregatie van Maria-Boodschap.

Zes jaar later, in 1569, was het ledental zoo geklommen, dat de hoogere klassen een eigen afdeeling stichtten. Hun iever bleef niet bij de kerk en de school. Die jeugdige Congreganisten bezochten de hospitalen, en gaven er roerende voorbeelden van zelfopofferende naastenliefde.

In 1577, sprak Paus Gregorius XIII in 't openbaar den lof uit van deze apostolische schare. Den 5 December 1584, volgde de kerkelijke

Hier volgt de vertaling:

VICTOR-AUGUSTUS-ISIDORUS DECHAMPS, door de genade van God en van den Pauselijken Stoel Aartsbisschop van Mechelen, Primaat van België, Huisprelaat van Z. H. en Assistent bij den Pauselijken Troon.

Aan allen, die dezen Brief zullen lezen, heil in den Heer.

Wij hebben het Diploma gezien, gegeven te Rome den 19 Augustus 1873, waarbij de Hoogsteerwaarde Pater Generaal van het Gezelschap Jezus in de Onze Lieve Vrouwparochie te Aarschot, in ons Bisdom, bij Pauselijk gezag, eene Congregatie voor Jonge Dochters opricht, onder de aanroeping en den titel van de Allerh. Maagd en Moeder Gods Maria, Onbevlekt Ontvangen, en onder de bescherming van den H. Jozef, haar zeer zuiveren Bruidegom. Deze Congregatie wordt aangesloten en aanvaard bij de Hoofdcongregatie te Rome. Opdat derhalve de leden van de Congregatie de aflaten, aan de Hoofdcongregatie te Rome verleend, zouden kunnen verdienen, vergunnen, Wij dat voormelde aflaten worden afgekondigd.

Daarenboven staan Wij al de voorrechten toe, waarover handelen de Nrs 3 en 9 van de tafel der aflaten.

Gegeven te Mechelen, den 6 September 1873.

J. B. Lauwers, Groot-Vicaris.
Bij bevel van Z. D. H. den Aartsbisschop,
J. A. Mertens,
Kan., Secret.

---

goedkeuring: de Congregatie werd te Rome canonisch opgericht, en tot Prima Primaria, tot Moeder-Congregatie van alle toekomstige Congregaties verheven.

Zoo werden jeugdige studenten in Gods handen het werktuig om groote dingen voort te brengen. — *Zie* A. F. Janssen, S. J., Marias' Eerewacht, bl. 40-42. Nijmegen, L. C. G. Malmberg, 1912.

Nog een woord over de Congregaties. Op 1 Januari 1922, telde de H. Kerk 47.545 Congregaties, waarvan de groote meerderheid staan onder den titel van O. L. V. Onbevlekt Ontvangen. Over 1921 alleen werden er 1092 opgericht, waarvan 33 in België. Bericht aan degenen, die meenen te weten dat de Congregaties niet meer van onzen tijd zijn!...

Den 5 Oktober, hadden al de leden de eer en het geluk hun plechtige opdracht uit te spreken; drie nieuwe leden werden aanvaard, den 8 December nog drie andere.

Gezien er den 10 December eene Congreganiste overleed — Tharsillia Mertens — telde onze Congregatie het eerste jaar van haar bestaan dus 50 leden.

De Raad — de « Staf » — bestond uit Juffrouw Josephina Thiels, Prefekte, en de Assistenten Juff. Rosalie Van Parys, schatbewaarster, Juffr. Maria Delforge, schrijfster, en Juffr. Dymphna Van der Borght.

*

* *

Met allen iever stond men aan de taak.

Zoo is het bewaard gebleven, dat Deken Puttemans, die bekwaam toonkundige was, zelf de herhalingen voor den zang kwam geleiden. Ook van in den beginne hield hij eraan telkenmale de plechtigheid van de Opdracht der nieuwe leden voor te zitten.

Ook de cijfers over het ledenaantal zijn zeer welspekend :

Over	1874	vinden wij	38	namen bij aangeteekend
»	1875	»	30	»
»	1876	»	15	»
»	1877	»	16	»
»	1878	»	14	»
»	1879	»	15	»

Dat maakt over die zes jaar eene aanwinst van 128 leden! Merken wij op, het bevolkingscijfer toen 5300 zielen bedroeg, dus ruim wat minder dan heden!

IETS OVER DE ZAAL

Lag in dien snellen aangroei niet het ontluiken van het plan ergers een eigen vergaderplaats te hebben?

Het bestuur dacht er over na. Er werd onderhandeld nopens het optrekken eener zaal in den hof van Juffrouw

Maria Hombroeck, Leuvensche straat(1). Doch de onderhandelingen kwamen niet tot den gewenschten uitslag.

Geen nood! Uitgesteld is niet verloren!

Toen in het jaar 1879 het Katholiek Schoolkomiteit op het Begijnhof, in den hof der Eerw. Zusters aan 't bouwen toog, tot wering der Ongelukswet, vroeg de Congregatie om boven de schoollokalen een kapel te mogen bijbouwen.

Gereedelijk werd deze aanvraag toegeslagen, op voorwaarde: dat de Congregatie zou bekostigen en het versterken der grondvesten en het verhoogen der muren; dat de nieuwe zaal ook zou dienen als feestzaal voor de katholieke maatschappijen(2).

De tusschenkomst in de onkosten, door de Congregatie te dragen, werd door de heeren Fife, bouwmeester, en Jozef Craenen, toeziener, bepaald op zes duizend frank.

Die som was weldra in handen, gedekt deels door giften, deels door kostelooze leening van Mevrouw H. D. Tielemans-Van Bergen. Weldra had Aarschot zijn katholieke scholen en de Congregatie hare vergaderzaal

Intusschen schrafelde men onvermoeid voort voor het delgen der schulden en het voorzien in de nieuwe noodwendigheden.

*

* *

Ongelukkiglijk had de versiering der zaal, bijzonder in den ondersten boord, veel te lijden door de menigvuldige feesten, die op de zaal gegeven werden, van wege het Davidsfonds, den Vlaamschen Broederbond, de liefdadigheidsinrichtingen en de prijsuitdeelingen. Ook rezen er wel eens disputen op nopens het recht van ingenotneming der zaal, tusschen den Raad van de Congregatie en de bestuurleden van de betrokken werken. Uit princiep van

---

1) Het huis nu betrokken door den heer Paul Noppen-Poels.

2) Deze tweede voorwaarde werd geheven, toen in 1898, de oude feestzaal der Harmonie, in de Lei voor al de katholieke maatschappijen werd opengesteld.

eigendomsrecht, en als rechtmatige vergoeding, werd een taks van 10 frank gesteld op het gebruik der zaal, de prijsuitdeelingen uitgesloten.

De eigen-haard had den bloei der Congregatie bevorderd. Nadat de heer bestuurder Van Roey aan de kinderen na de Eerste Communie het bijwonen der vergaderingen had toeglaten, was er geen ruimte genoeg op de groote zaal, als het feestverhoog op den achtergrond oprees.

UIT DE JAREN 1880-1890

Niets is zoo leerzaam als cijfers. Volgen wij nogmaals op den voet de opgaven van het Stamboek :

Over	1880	staan er	9	aannemingen	geboekt
»	1881	»	13	»	
»	1882	»	17	»	
»	1883	»	20	»	
»	1884	»	22	»	
»	1885	»	17	»	
»	1887	»	13	»	
»	1888	»	13	»	

Dus, op 8 jaar tijd, 124 aannemingen !

Voor 1890 vinden wij 19 nieuwe namen opgegeven.

*
* *

In 1881 besloot de raad, tot opluistering van Maria's eeredienst, van eene harmonium aan te schaffen. Als eerste organiste werd aangesteld Juffr. Odile De Ridder toen 15 jaar oud, die gedurende 32 jaar haar talent ten dienste van Onze Lieve Vrouw en hare Congregatie heeft gesteld. Wij houden eraan haar openlijk hulde en dank te brengen voor al de diensten, die zij, als toonkundige, zoo lang en zoo belangloos heeft bewezen.

Bij deze gelegenheid dient meteen volle hulde en innig dank gebracht aan Juffrouw Marguerite Van Reusel, die sinds tien jaar immer bereidwillig haar talent en haren tijd geeft, binnen en buiten de vergadering, aan den zang

en de begeleiding. De naam Van Reusel wijst in de stad op toewijding en opoffering, zonder meten, zonder rekenen, voor God en het goed.

Eere wie eere toekomt! Het ware onrechtvaardig, indien ook niet gemeende hulde werd gebracht aan de Eerwaarde Zuster Marie-José, van het H. Hart van Maria, om de ontelbare diensten, welke zij ook aan de Congregatie heeft bewezen.

*
* *

Ten jare 1884, vierde de Congregatie met veel plechtigheid het IIIe Eeuwfeest der kanonieke oprichting van de *Prima Primaria* Bij die gelegenheid, had Paus Leo XIII aan al de aangesloten Congregaties de groote gunst van het Jubilee-aflaat toegestaan.

*
* *

In 1885 werden Juffr. Virginia Van Eycken, en in 1886 Juffr. Delphina Mattheus, raadslid gekozen, gezien den bloei van de Congregatie.

Den 4 Januari 1887 leed het Genoodschap een zeer gevoelig verlies door de dood van Juffr. Josephina Thiels. Was zij de eerste Prefekte, zij had hare waardigheid verdiend. Wat al iever haar bezielde, hoeveel voetstappen zij voor den Heer en het goed gezet heeft, hoeveel aanpramingen zij gesproken, hoeveel gelden zij gegeven en gebedeld heeft, welken geest van versterving en gebed zij beoefende, dat weet alleen de goede God. Zij was een echte aanvoerdster in den strijd, die voor geen moeilijkheden, geen offer, geen zelf-opoffering deinsde. De sterke Vrouw!

De Heer, die honderdvoudig loont, zal zijn goede en trouwe dienares voorzeker met rijke maat bedeeld hebben.

De Prefekte was gevallen. Ook zij, die van de eerste ure af haar trouwste helpster, haar rechterarm

was geweest, ging ontvallen. Dat zelfde jaar ging Juffr. Maria Delforge, de milde weldoenster, haar lang gekoesterd voornemen ten uitvoer brengen : zij trad in het klooster bij de Eerw. Zusters Ursulinnen te Vilvoorde. (1)

In 1888 werd besloten den Raad door een vrijen keus te volledigen. Juffr. Dymphna Van der Borght, raadslid, werd Prefekte ; Juffr. Rosalie Van Parys, Virginia Van Eycken, Delphina Mattheus, Philomena De Becker, en Mathildis Craenen werden raadslid gekozen. Spijtig dat die keuze aanleiding gaf tot kleine moeilijkheden en gekibbel, zoodat men het wijs en voorzichtig oordeelde zoo haast geen keus meer voor te stellen.

'n Wolkske aan den blauwen hemel...

*
* *

Met Kerstmis 1890 werd de stichter en eerste bestuurder, de E. H. Van Roey pastoor-deken benoemd te Heyst-op-den-Berg. Als inrichter en noeste werker, heeft de Congregatie machtig veel aan hem te danken.

Hij was het die in zijn opofferingswerk van schrijver-schatbewaarder van het Schoolkomiteit het bouwen der zaal wist te bepleiten en door te drijven.

Hij was het die terdege geieverd heeft voor de versiering der zaal. Ook heeft men de beelden van Onze Lieve Vrouw en van den H. Aloysius aan hem te danken.

Hij was het die met de drie vastenavonddagen vergaderingen voor de Congregatie in de kerk had ingericht.

Hij was het die de jaarlijksche bedevaarten had belegd naar Onze Lieve Vrouw van Scherpenheuvel, en de groote bedevaart van 1887 naar Onze Lieve Vrouw van Lourdes, te Oostakker.

Hij mocht Maria wijzen op dat leger van meer dan 300 Congreganisten, die hij tijdens de 18 jaar van zijn bestuur had ingelijfd.

---

(1). Zij overleed aldaar den 5 December 1917.

Zijn laatste werk was de schildering der zaal. Deze hij aangevat, toen Z. Eminentie Kardinaal Goossens hem had tot zijn hooge bediening riep. (1)

Het Bestuur van den Z. E. H. Meeussen

Zijn opvolger, de Z. E. H. Lodewijk Meeussen (2), werd hier benoemd, eene maand later, den 30 Januari 1891.

Hij heeft — al zijn Congreganisten zullen het volmondig betuigen — hij heeft den groei en den bloei van de Congregatie ter harte genomen met een iever, die geen rust kende of wilde.

Hij heeft als eigen afdeeling opgericht de kleine Congregatie, die de kinderen aanvaardde van na de Eerste Communie tot op het 16e jaar. De kleine Congreganisten hadden hun vergadering hier op de zaal, vóór de Hoogmis, en droegen als onderscheidingsteeken een groen lint. Tot lof van Bestuurder en 't jonge volk van toen, weze gezegd, dat iedermaal de ruime zaal vol liep. Hetzelfde was waar voor de namiddagvergadering der oudere leden. Iedere afdeeling telde in dien tijd over de 200 leden....

't Is hier de plaats om het vers van Rodenbach te herhalen:

Waar is der oudren fierheid nu gevaren?...

In de kleine Congregatie stonden den Bestuurder ter hulp Juffrouwen Van Eycken en Mattheus, en de verdienstelijke Zusters, waarbij wij vooral noemen Eerw. Zuster M.-Augustine en Eerw. Zuster M.-Agnes, z. g. (3)

1) De Z. E. Van Roey bleef pastoor-deken van Heyst-op-den-Berg tot einde 1912. Hij overleed in zijn geboortedorp Beersse, den 24 November 1917.

2) Z. E. H. Lodewijk Meeussen werd geboren te Viersel, den 30 Maart 1867 en priester gewijd den 4 Januari 1891.

3) De Eerw. Zusters bleven de Bestuurders trouw helpen. Zoo herinner ik mij dankbaar de dienstvaardigheid van de Eerw. Zusters M.-José en M.-Margarita voor de Kleine Congregatie.

Werd opgericht eene Bibliotheek, die na elke vergadering uitleende, en 'n 400 boeken ter lezing bood, vooral van godsdienstigen aard.

Nopens de Spaarkas die Mijnheer Meeussen inrichtte, schrijven wij enkele punten over uit het reglement:

Art. 1 — « Eene spaarkas genoemd «*Deugd en Spaarzaamheid*» wordt onder de leden der Congregatie van O. L V. te Aarschot ingericht. Zullen er lid van zijn al de Congreganisten, die er geld in storten, alsook de eereleden.

Art. 2 — De stortingen zullen minstens 0,10 fr. bedragen.

Art. 3 — De spaargelden worden ontvangen na elke vergadering.

Art. 4 — De gelden worden gestort in de Raiffeisenkas der stad.

. . . .

Art. 10 — Het bestuur bestaat uit den Bestuurder der Congregatie als voorzitter, de Prefekte als Onder-Voorzitster, de Schijfster, de Schatbewaarster, de Toezichtster van elk bureel, en twee algemeene Toezichtsters ».

In deze werking vooral heeft Juffrouw Anna Bols aan het bestuur en de leden edelmoedige diensten bewezen.

*
* *

Laten we nogmaals het Stamboek spreken.

In 1891 leggen 22 leden hun Opdracht af;

« 1892 « 18 «

« 1894 « 21 «

1896 geeft 36 nieuwe leden op, en spant de kroon na het stichtingsjaar.

1897 vermeldt 25 nieuwe leden.

1898, het jaar van het *Zilveren Jubelfeest*, boekt de aanwinst van 28 leden ; wel een schoone kant van de Jubelviering. Dit jaar besluit met de inschrijving van het 444^{e} lid sinds het stichtingsjaar.

Het Zilveren Jubelfeest werd gevierd met schoone geestelijke oefeningen. Den eersten Zondag in Maart kwam een welsprekend predikant, E. P. Arnold Bohnen, S. J., eene retret prediken, die Vrijdags daarop besloten werd.

Wij deelen den tekst van het gedenk-prentje mee — ter overweging!

1873 1898

GEDACHTENIS

aan het Zilveren Jubelfeest der

CONGREGATIE VAN O. L. V. TE AERSCHOT

Oefeningen gepredikt

door den Eerw. Pater Arnold Bohnen, S. J.

5 Maart 1898.

Ingeschreven zijn in het Boek der Congregatie is ingeschreven zijn in het Boek des levens.

Zoolang ik Maria bemin, draag ik in mijn hart de verzekering mijner zaligheid. — H. Alphonsus.

Een Congreganist moet Apostel zijn en prediken door het goed voorbeeld. — H. Joannes Berchmans.

De Moeder van God is ook mijne Moeder. — H. Stanislas Kostka.

Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons, nu en in de uur onzer dood.

*
* *

Na Moeders deel, kwam het deel der kinderen in de Feestviering.

Op 8 September — O. L. V. Geboortedag — vereenigde een gezellig feest met grooten tombola al de Congreganisten. Het O. L. V. beeld van de zaal werd

verlot, en kwam toe aan Juffr. Victorine Nys,(1) die het aan de Gasthuiskerk overmaakte.

*
* *

Het tweede O. L. V. beeld werd in de maand Juli 1899 aangekocht door de Eerw. Zusters. Het O. L. V. beeld, waarvóór we nu nederknielen, is dus het derde beeld onzer Congregatie.

Ook de beelden van het H. Hart van Jesus, van den H. Jozef en van den H. Engel-bewaarder werden door de zorgen van den ieverigen Bestuurder aangeschaft.

Wat de zaal betrof, hier scheen Mijnheer Meeussen te houden aan afwisseling. *Varia delectant* .. Nu rees er een grot van O. L. V. van Lourdes, dan stond er een altaar, nu een grooter,dan een kleiner... Gelijk de Profeet scheen de bestuurder een man gekomen om op te bouwen en af te breken...

Van zijn opbouwen spreekt ook de Ledenlijst met alle eer :

1899 geeft 22 leden op, die hun Akt van Opdracht uitspraken op 8 December ;

1901 geeft er 18 aan, nog op 8 December ;

1902, op 4 Mei, vermeldt er 17 ;

1903, op 3 Mei, geeft 16 namen op. Toen schreef de Congregatie, voor haar 30 jarig bestaan, haar 517^{e} lid op!

Voorwaar een welsprekend getal !

Zijn al die vrouwen verknocht gebleven aan dit schoone voornemen van den dag der opdracht : *Moeder, ik neem vast voor U nooit te verlaten* ! Is voor al die vrouwen dan waarheid geworden : *Per Mariam ad Jesum* ! o, alsdan is de Congregatie een onschatbare zegen geweest voor haar leden, voor onze kristen huisgezinnen, voor onze parochie, en een teeken van zaligheid !

*
* *

---

1) Juffr. Victorine Nys begiftigde de Congregatie met het schoone kruisbeeld, dat boven ons altaar hangt, op de O. L. V. koor.

Ten jare 1904 schafte de E. H. Meeussen een prachtig vaandel aan voor de Congregatie en de Vrouwen-afdeeling der Derde Orde. Het vaandel — met de beeltenissen van O. L. V. Onbevlekt en den H. Vader Franciscus — koste 700 fr. en werd vervaardigd bij Van Sina, te Antwerpen.

't Is dat vaandel dat de Congreganisten omschaart bij de processies en bij de lijkvaarten der overleden Zusters.

Vermelden wij verders nopens dien tijd, dat er jaarlijks twee bedevaarten werden gehouden: de gewone, naar O. L. V. van Scherpenheuvel, en een bijzondere, alle twee jaar naar O. L. V. van 't H. Hart te Averbode, en voorts naar andere heiligdommen, zoo Oostakker, Alsemberg en Edegem.

Ook aangename feestjes kwamen gezelligheid en leven bijbrengen. De oudere leden herinneren zich o. a. het *Chineesch Koor* en de *Tooneeltjes van de Markt.*

*
* *

Wel en wee wisselen snel...

In het jaar 1909 — den 23 April overleed Juffr. Dymphna Van der Borght, in den ouderdom van 83 jaar; 21 jaar lang was zij Prefekte geweest.

In hare plaats werd verkozen Juffr. Delphina Mattheus, sinds 23 jaar lid van den Raad.

*
* *

Den 5 December 1910 werd Z. E. H. Meeusen door Z. Emin. pastoor benoemd te O. L. V. Thielt. Bijna 20 jaar was hij de geestelijke leider der Congregatie geweest.

Op dezen Jubeldag heb ik de eer en den plicht hem, in den naam der Congregatie, innig te danken voor het zoo groote goed, dat hij in en door onze geliefde instelling gesticht heeft !

Het Bestuur van den Z. E. H. Deken

Bij het titelfeest der Congregatie, den 8 December,

was onze Zeer Eerwaarde en zeer geëerde Heer Deken(1) zoo goed het bestuur te willen waarnemen.

Iedereen weet hoe onze Z. E. H. Deken de groote bevorderaar was en is van den eeredienst tot O. L. V van Aarschot, zoo duurbaar aan zijn hart.

Iedereen weet welke voorliefde hij immer met de daad betoond heeft voor het uitstekend lofgebed van Maria, den H. Rozenkrans

Iedereen weet wat hij gedaan heeft voor den eeredienst van O. L. V van VII Weeën, voor de Bedrukte Moeder.

Iedereen wist ook en weet nog welk een vreugde het was en blijft voor hem, de plechtigheden der Congregatie te komen voorzitten, en den Akt van Opdracht van Maria's kinderen af te nemen.

En zoo weten wij ook met welke liefde en toewijding Mijnheer de Deken op zich nam de geestelijke leiding van het groot Genootschap van Onze Lieve Vrouw : hare Congregatie.

Ik zelf als betuurder heb al dikwijls mogen ondervinden hoe bekommerd Mijnheer de Deken is met den goeden gang en den bloei der Congregatie.

GEACHTE CONGREGANISTEN,

Voorzeker, ik weet dat het aan den onderdaan niet past het werk der Overheid te beoordeelen. Als verslaggever nochtans weet ik ook dat de waarheid haar rechten heeft, dat de geschiedenis trouw de feiten moet opvolgen. De Z. E. H. Deken wille dan gedoogen dat ik de feiten naspreek,dat ik aan de inspraak van eerbiedige dankbaarheid niet wil te kort komen.

Reeds volle 23 jaar heeft de Z. E. H. Deken maar één streven gekend en onvermoeibaar behartigd te midden

---

1) Z. E. H. Jozef Meeus werd geboren te Kasterlee, den 25 November 1860 ; priester gewijd en naar de Hoogeschool van Leuven gezonden, den 28 Augustus 1884, opvolgendlijk leeraar aan de Normaalschool te Leuven en aan het Klein Seminarie te Mechelen ; werd in September 1889 leeraar benoemd aan het Groot Seminarie ; Eere-kanunnik van het Metropolitaansch Kapittel, den 7 Juli 1898 ; pastoor-deken te Aarschot, den 16 Maart 1900.

zijner kudde : Gods glorie en het heil der zielen. In den dienst van zijn Meester — ik spreek hier na al die hem kennen — heeft hij zijn beste krachten nooit ontzien.

Wat hij gedaan heeft voor de heerlijkheid van onzen Tempel, voor de vermeedering en den luister der goddelijke diensten, voor het H. Hart, — ik wijs op de drie Bonden van het H. Hart, op het H. Uur, op het standbeeld van Jezus' Hart ; — wat hij gedaan heeft voor den eeredienst van Onze Lieve Vrouw van Aarschot ; voor de veelvuldige Communie ; voor het onderwijs ; voor de kinderen, zijne geliefde kinderen ; voor de zieken ; voor den opbloei van het diep-godsdienstig leven ; voor de gedachtenis der Dooden van 1914,

dat alles maakt van hem den Goeden Herder dezer parochie !

En nu wij vandaag onze oud-bestuurders vieren, is deze gelegenheid mij welkom om in den naam Zijner duurbare Congregatie, hem de betuiging uit te drukken van een wensch, die zoo innig duurbaar is aan zijn hart, die voor hem is een heilig ideaal :

dat het Wonderbeeld van Onze Lieve Vrouw van Aarschot zoo ras mogelijk, in den naam van Z.H. den Paus, moge gekroond worden !

Zij is nog welkom deze gelegenheid, Z. E. H. Deken, omdat wij U de hulde mogen bieden van onzen diepen eerbied, onzen innigen dank.

En wij herhalen hier het gebed, dat de H Kerk ons voor onze Overheid bidden doet. :

De Heer beware hem in gezondheid, in krachten en zegen, en geve hem nog lange en gelukkige jaren in ons midden !

*
* *

Merken wij aan uit het tijdstip dat de Z. E. H. Deken het bestuur waarnam, dat aan onze beide processies de schoone groepen der Congregatie deelnamen : maagdenreien in de blanke kleederen, lofliederen zingend en palmtakken dragend. De oorlog kwam dit schoone gebruik onmogelijk maken.

Ten jare 1912 werd ook de uitgave bezorgd van het *Klein Handboek* (1).

Melden wij terloops ook dat in dat jaar een boek verscheen van E. H. onderpastoor Coveliers « *Onze Lieve Vrouw van Aarschot* » (2), waarin wij eene bladzijde lezen aan onze Congregatie gewijd.

Die bladzijde vindt hier hare plaats :

« In het jaar 1873 werd in Aarschot eene Congregatie van jonge dochters, gelijk er tegenwoordig in elke parochie eene bestaat, plechtig ingesteld.

Het doel is hetzelfde als dat der Confrerie van O. L. V., namelijk, gelijk de titel der Congregatie aanduidt, Maria te eeren in hare Onbevlekte Ontvangenis. De leden vergaderen op gestelde dagen om Maria's lof te aanhooren, om elkander door het onderlinge goed voorbeeld tot navolging van Maria's deugden aan te moedigen, en om hare machtige bescherming te genieten.

Deze instelling voedt in hooge mate, in elk huisgezin, de godsvrucht tot de Moeder-Maagd ; en 't kon niet anders of in eene Mariastad gelijk Aarschot, moest zulke instelling aan velen bevallen, en groeien en bloeien tot Maria's meerdere vereering ».

Het bestuur van den Z. E. H. Geens

Daar verzwakte gezondheid den Z E H. Deken kwam dwingen zijn zwaren last zooveel mogelijk te ververlichten, zag hij zich gedwongen het bestuur der Congregatie neer te leggen Hij gelastte dan met de

1) *Klein Handboek der Congreganisten, inhoudende derzelver verschillende oefeningen en gezangen* Aarschot, Stoomdruk. Fr. Tuerlinckx-Boeyé, Groote Merkt, 2. 1912.

2) Lod. Coveliers, onderpastoor, *Onze Lieve Vrouw van Aarschot.* Bl. 63. Drukkerij van Frans Tuerlinckx-Boeye, op de Groote Markt te Aarschot. 1912.

geestelijke leiding den E. H. onderpastoor Geens. (1)

Zòò luidde een brief uit Meldert, geschreven enkele dagen vóór de Jubelviering :

« De datums zijn goed opgeteekend ! Den 4 Januari 1912 werd ik onderpastoor in mijn geliefd en nooit vergeten Aarschot ; den 22 December daaropvolgende heb ik de eerste maal het aangenaam ambt van bestuurder der Congregatie vervuld ».

Allen, die hem hier kenden, hebben het getuigd, dat E. H. Geens was de stille, maar noeste werker, die sprak na gerijpt overleg, handelde na beraad, en dan doorging met overtuiging. Hij was de man, die het volle vertrouwen genoot van al die hem kenden, want men kende zijn wijs oordeel en zijn goed hart. *Le bien ne fait pas de bruit!* is vooral op hem van toepassing.

Zijne Congregatie was hij sterk en trouw genegen. « Hij maakte er zijn werk van » wordt dikwijls getuigd. Zijne Congreganisten luisterden gaarne naar zijn ongekunsteld woord opgeweld uit het hart, en ondervonden immer bij hem bereidwilligheid en toewijding, in den echten zin, aan de belangen der Congregatie.

't Is tijdens het bestuur van den Eerw. Heer Geens, dat de droevigste bladzijden geschreven werden in het boek der Congregatie.

Uit Droeve Dagen

Kwam 1914,

. . . . « *'t jaar dat door 't Heelal voortaan « het Gruweljaar der Tijden » heeten zal* » (2)

Het stille, vreedzame Aarschot werd de Gemartelde Stede, een der eerste en betreurenswaardigste slachtoffers

1) Z. E. H. Hendrik Geens werd geboren te Hoegaarde den 7 Okt. 1874; priester gewijd den 24 Sept. 1898; onderpastoor te Mechelen H.Hart den 1 Nov. 1898; onderpastoor te Aarschot; pastoor te Meldert.

2) Aug. Cuppens, pr. *De Slag der Zilveren Helmen*. Bl. 6, Leuven, De Vlaamsche Drukkerij. 1919.

van « Keizer Valschaard uit Berlijn » (1) en van zijn bloeddorstige benden.

380 woonsteden neergeblakerd; 151 burgers, mannen, vrouwen en kinderen, wederrechtelijk vermoord.... Ziedaar met twee trekken het rekwisitorium van de gemartelde Demerstad tegen den beul van 1914.

*
* *

Tegen de priesters laaide er haat in het hart van den overweldiger. Hij rukte hier binnen met hun doodsvonnis. Ik herinner aan den moord op E. H. Carette en op Z. E. H. Dergent, pastoor te Gelrode. Ik herinner aan de doodsbedreigingen, de geruchten over terechtstelling, de speurjacht dagen lang, dat al tegen onze priesters gericht.

In den buitenmuur der keuken van het huis van Juffrouw Ad. De Preter, Kardinaal Mercierstraat, getuigt de gedenksteen, ingemetst boven den put die tot schuilplaats diende :

Hier werden door O. L. Vrouw
van Aerschot
de 4 Priesters der Parochiekerk
de Z. E. Heer Deken Kan. J. Meeus
de E. Heeren Onderpastoors Leirs E.
Geens H. en Van Rocy L.
Bewaard van 20 tot 23 Aug. 1914.

Maandag, den 24 Augustus, in den vroegen morgend, konden de Z. E. H. Deken en de E. H. Geens de puinenstad verlaten, de dood ontkomen. (2)

*
* *

Twee onzer Congreganisten vonden een wreede dood in die tragische dagen : Philomena De Ryck verdronk achter den hof van het Convent, den avond van 19 Augustus, terwijl zij vluchtte voor den vijand; Celestina

1) Aug. Cuppens, pr. *De Slag der Zilveren Helmen*. Bl. 9, Leuven, De Vlaamsche Drukkerij. 1919.

2) Daags te voren waren de EE. HH. Leirs en Van Rocy kunnen ontkomen.

Claes werd, met menig ander slachtoffer, omgebracht te Leuven, den 25 Augustus...

Laten wij hier het hoopvolle, troostrijke woord van Sint Bernardus herdenken : « *Een kind van Maria zal nooit verloren gaan !* »

*

* *

De ieverige en zorgzame Prefekte, van wier toewijding nog immer met lof wordt gewaagd, de 75 jarige Delphina Mattheus, was ook voor het woest geweld moeten vluchten ; in de Oktobermaand bezweek zij te Betecom aan den slag, die de overmatige ontroeringen haar hadden toegebracht. (1)

*

* *

In die dagen van plundering en verwoesting ontsnapte ook de nederige bidplaats van Maria's kinderen niet aan den moedwil.

De lijst der geplunderde of verwoeste voorwerpen is zeer lang. Wij stippen enkel aan de schade, toegebracht aan de grot, de stoelen, de bibliotheek, kassen, processiekleeren, kandelabers, tapijten, bekleedsels, vaandeltjes.... Niets bleef gespaard van al wat er op de zaal of in de sakristij stond of lag !

Was dat ook « oorlogs-noodwendigheid » ?

Zoo was de anders zoo zindelijke zaal gansch te schande gemaakt en onbruikbaar.

Tijdens en na de oorlogsjaren

De Duitschers hielden de eerste maanden in den oorlog de zaal bezet.

Vele onzer leden verkeerden in ballingschap.

Het vergoten bloed en de puinen drukten hun logge

1) Voor haar werd aan de bezettende macht de eerste oorlof tot teraardebestelling op Aarschot's grond aangevraagd.

wee op de stad. Er bloedden zoo vele en diepe wonden. De Congregatie op den ouden voet inrichten was stoffelijk onmogelijk. Noodgedwongen moest men gunstiger omstandigheden afwachten(1).

Wij bevinden in het verslagboek, dat in 1915, op 19 Juli, de dienst werd gecelebreerd voor de afgestorven Prefekte, Juffr. Mattheus.

De eerste vergadering op de zaal staat geboekt op Zondag 21 Januari 1916. Ten prijze van wat al opoffering en wat al werk de zaal in orde was geraakt, weten alleen degenen, die zich edelmoedig aan die taak hebben gegeven.

De bedevaarten naar O. L. V. van Scherpenhenvel,— toen Onze Lieve Vrouw van Vrede,— waren heringericht. Ook gingen meermaals groepen Congreganisten naar het heiligdom van den H. Jozef te Leuven.

Einde April 1916 werd Juffrouw Anna Bols, een der voorbeeldigste Congreganisten, eenparig aangesteld als Prefekte. Wie hare nederigheid kent, weet, dat zij terugschrok voor dat ambt. Maar eens zij had aangenomen, zou zij de hechtste toewijding betoonen.

De Raad was samengesteld door Juffrouwen Van Eycken, schrijfster, Verbruggen, Schatbewaarster, Van Noten, Nys, Polyxène De Ridder en Borremans.

*

* *

1918, het jaar van de overwinning en den vrede.

Het behaagde den goeden God, na vier jaar lijden en beproeving, den geesel af te keeren.

Wel werden bij den aftocht der Duitschers, in October en November, veel lokalen voor de inkwartiering opgeëischt. Onze zaal bleef gespaard, en de oefeningen hoefden niet onderbroken.

*

* *

1) In de maand December '14, Januari, Februari '15, waren vergaderingen belegd geweest in de kerk, waarvan de E. H. onderpastoor Leirs de leiding had genomen.

De « Heropbouw », waarvan zoo druk spraak was, werd in de Congregatie met iever voortgezet.

Een Kruisweg, godvruchtige voorwerpen, tapijt en andere benoodigdheden werden uit de kapel van Schoonhoven aangeschaft; in Juli 1919 werd de schoone aanwinst gedaan van 100 nieuwe kerkstoelen.

Bestuurder en Raadsleden lieten geene moeite ongedaan om den waren geest der Congregatie levend te houden. — In de Raadszitting van 24 Augustus 1919, werden de Juffrouwen Adeline De Preter en Elvire Smeyers als raadsleden bijgevoegd.

Er werd ook — en dat mocht wel na den druk der oorlogsjaren — voor gezellige ontspanning gezorgd. Zoo geeft het Verslagboek een feestje op voor September 1919 en een voor April 1920.

Op de laatste Raadsvergadering, door E. H. Geens voorgezeten, — Juli 1920 — bracht hij een punt ter bespreking van het grootste belang voor het parochieleven. Wij lezen in het verslag : « De E. H. Bestuurder spreekt over het ontwerp, voorgesteld door den Z. E. H. Deken, over het inrichten van een Bond van het H. Hart voor de vrouwen. »

Dat was als bestuurder der Congregatie het laatste woord en het laatste werk van den ieverigen en beminden Heer Geens.

Sinds Oktober 1920

Bij het vertrek van den Z. E. H. Geens, pastoor te Meldert, bij Thienen, benoemd rond Half-Oogst 1920, had ik de eer hem op te volgen als onderpastoor en bestuurder der Congregatie.

Den 1sten Zondag in de Rozenkransmaand, den 3^{en} Oktober, was het voor mij de eerste vergadering. De Z. E. H. Deken was zoo goed mij te komen aanstellen ; in zijn inleidingsrede roemde hij de verdiensten van den gewezen bestuurder, dien hij mij als voorbeeld aanwees.

Den 2^{den} Kerstdag voerden de Congreganisten het

heerlijk Kerstspel op van priester-dichter Al. Walgraeve, « *Vrede op aarde* » — met zooveel bijval dat eene tweede opvoering werd aangevraagd, die op HH. Driekoningendag doorging.

Op Zondag 6 Februari 1921 werden de kruiswegstaties, voortkomende van de kapel van Schoonhoven, door den Z. E. H. Deken gewijd.

Op Zondag den 20 Februari kwam Z. E. P. Ignatius Van den Bossche, overste van het Damiaansgesticht, zijn schoone voordracht met lichtbeelden geven over Pater Damiaan.

Twee bedevaarten werden ingericht naar het heiligdom van den H. Jozef te Leuven, den 2 Maart 1921 en den 21 Maart 1922 en eene naar den H. Joannes Berchmans te Diest, bij het 3e eeuwfeest van zijn opneming ten Hemel, den 18 Juli 1921.

In de maand April 1921 werd 't vonnis geteekend der petroollampen, en een begin gemaakt met de installatie voor verlichting bij electriciteit.

In de maand Juli kwam voor den Raad eene kwestie, die reeds jaren hangende was. Om een groot goed, om een hoog doel : naar den wensch der hooge Geestelijke Overheid, het vrij vakonderwijs te bevorderen, werd de afstand toegestaan van het gebruik onzer vergaderzaal.

En zoo kwam het dat onze Congregatie terugkeerde naar de plaats waar eens de bakermat was geweest en waar zij haar eerste jeugd had gesleten : de kerk. Op het koor van Onze Lieve Vrouw greep onze eerste vergadering plaats, op Zondag den 4 September 1921.

Op Zondag 7 Januari 1923 had de verkiezing plaats voor een nieuwen Raad. Werden gekozen als Prefekte, Juffr. Elvire Smeyers; als Raadsleden, Juffr. Anna Bols, Borremans, De Preter, Nys en Verbruggen. Tot aller spijt kon Juffr. Bols hare verkiezing niet waarnemen. In hare plaats had de stemming Juffr. Maria Van de Plas aangewezen. Juffr. De Preter werd schrijfster, en Juffr. Verbruggen, schatbewaarster.

't Is deze Raad die de huidige Feestviering belegde, die weer de deelname der Congregatie aan de beide processies van Hoogwaardig en O. L. V. Hemelvaart

oktaaf in voege bracht ; die een heruitgave bezorgde van het Handboekje. (1)

Ik mag en ik moet de vaste overtuiging uitdrukken dat zij op de stappen hunner voorgangsters, de Congregatie, en voor het ledental en voor den geest, tot rijken bloei zullen opvoeren.

Het daghet in den Oosten !

We staan nu met 145 leden. Tijdens mijn bestuur zijn er 10 Congreganisten overleden, waarvan ik bijzonder wil gedenken Philomena De Becker, een weldoenster van de Congregatie en Sylvie Verbinnen die het 50e jaar van haar lidmaatschap was ingetreden.

Aan onze dooden

Herdenken wij hier al onze duurbare overledenen : Bestuurder, Prefekten, Raadsleden en Congreganisten. Geven wij hier een oogenblik aan de vereering onzer overledenen, een oogenblik gewijd door de heilige, zalvende gift van het gebed...

Geef hun allen, Heer, de eeuwige rust.

En dat het eeuwig licht hun verschijne.

Dat hun zielen en de zielen van al de overledene geloovigen door de barmhartigheid Gods, in vrede rusten...

Amen.

*
* *

U, duurbre Zusters en Vriendinnen,
Van ons gescheiden door de dood,
Wij blijven hoû en trouw U minnen,
En bidden in uw laatsten nood.
Wij zenden, sterk door ons gelooven.

---

1) Handboek ten gebruike van de leden der Congregatie van O. L. V. Onbevlekt Ontvangen, te Aarschot. Oefeningen, gezangen en gebeden. — Aarschot. Drukkerij Herman Tuerlinckx-Van Noten, Leuvenschestraat, 47. 1923.

Voor U, die onze hulpe hoeft,
Ons smeekend zielsgebed naar boven,
Zoo gij in 't Zuivrings-oord nog toeft...

Doch vindt gij dààr uw schuld geheven,
De have reeds van zoete rust,
Den balsemvreê, het eeuwig leven, —
Gedenkt die dobbren op de kust...
O, smeekt voor ons den Hemel-vader,
Dat Hij in 't droeve tranendal,
Hen die U lief zijn, al te gader
Voor 't Paradijs behouden zal!
Opdat wij dra U, teerbeminden,
Bevrijd van leed en droefenis,
Bij 't Ongeschapen Licht hervinden,
Waar 't vreugd en blijdschap eeuwig is...

Eere en hulde!

Wij hebben hulde en dank gebracht aan God, aan de Onbevlekte, aan den H. Jozef.

Blijft nog de duurbare plicht, uit het diepste van het gemoed hulde te brengen en dank aan allen, van wie de Heer zich bediend heeft om het goede te stichten in en door de Congregatie.

Hulde en dank aan de Zeer Eerwaarde Oud-bestuurders, den Z. E. H. Deken, de ZZ. EE. HH. Meeussen en Geens, van wier toewijding en iever de Congreganisten immer spreken met dankbaren lof. Wat zij gedaan hebben, is nog niet vergeten! Men weet te goed, dat de Congregatie een eereplaats had in hun priesterhart en hun priesterwerk.

Wat mij betreft, Zeer Eerwaarde Oud-bestuurders, ik zal trachten uw voetspoor na te gaan, ter eere van God en onze goede Moeder, en tot heil der zielen, — het eenig ideaal van den priester.

Hulde en dank aan U, Z. E. Pater Overste, die deze dagen met uw bezield en bezielend woord, dat in Aarschot reeds zooveel goed heeft gesticht, diep hebt ingegrepen.

Wanneer het werd aangezegd , dat Pater-Overste kwam preeken, viel het op, hoe voldaan de Congreganisten waren. — Maria Middelares bekome een rijken oogst voor het goed zaad, dat U kwistig hebt uitgeworpen!

Hulde en dank aan allen, die als overheid der Congregatie, het voorbeeld hebben gegeven en nog geven van gansche toewijding aan dat groote, schoone werk, de keurbende van Koningin Maria, — de Raadsleden van vroeger en nu. — Ik bleef aan de verwachting te kort, meldde ik niet bijzonder Juffrouw Anna Bols, de oud-prefekte. De naam Bols beteekent bekwaamheid, toewijding, stiptheid, goedheid.

Dank aan allen, die hun tijd, hun talent, hun krachten hebben bijgebracht om deze feest zoo waardig mogelijk te maken: de leidster en de leden van het Koor; de Juffrouwen die hun medewerking verleenen tot dees feest; de Juffrouwen, die het nederigste werk van voorbereiding edelmoedig hebben waargenomen.

Ik haast mij om den naam uit te spreken, die op aller lippen ligt; om degene te vernoemen, die den last en de hitte van dezen feestdag heeft gedragen; die sedert weken, naast menig andere ievervragende bezigheid, gedurig bekommerd en bezorgd was voor het welgelukken van het feest; die geweest is « *la cheville ouvrière* » van deze plechtigheid, onze verdienstvolle en knappe Prefekte, waaraan ik de meeste hulde breng, en in uw naam en in mijn naam, hoogen dank en gelukwensch : Juffrouw Elvire Smeyers!

Wat zij geschreven, bereisd, beloopen, bedacht, besproken, gesierd en gezorgd heeft, dat weet de Heer alleen, die het haar rijkelijk kan en zal vergelden. Wij weten van nu af, dat zij waardig het spoor zal drukken van hare gevierde voorgangsters.

Zeer Eerwaarde Heeren,
Waarde Congreganisten,

De Congregatie viert haar 50 jarig bestaan.

We mochten voorwaar hen niet vergeten, die Jubilalisse zijn! Als de wereld hen viert, die 50 jaar of 25 jaar trouw in den dienst van een aardschen meester stonden,

dan is het rechtvaardig, dat wij de verdiensten eeren van hen, die sedert zooveel jaren in den dienst staan van Koning Jezus en van de Hemelkoningin Maria. O, dát eeremerk zal vòòr de rechtbank van den Allerhoogste zwaarder wegen dan alle aardsche titels en eeremerken!

De Raad der Congregatie heeft dan beslist een eerekruis toe te kennen aan de drie oudste leden :

Juffrouw Carolien Stevens,
Josephien Van Steyvoort,
Amelie Van Brusselen,

50 jaren lid der Congregatie !

Mogen zij, de oudste en nog immer zoo getrouwe leden, nog lange jaren van onze Congregatie deel uitmaken ! De Heer vergunne dat we na tien jaar hun diamanten Jubel mogen vieren!

*
* *

Maken meer dan 25 jaar deel uit van de Congregatie, en ontvangen de Herinnerings-Medalie :

Juffrouwen : Bols Anna (1883)
Bols Alice (1898)
Borremans Honorine (1885)
Broos Melania (1896)
Claes Virginia (1898)
De Hondt Joanna (1886)
De Hondt Louisa (1893)
De Hondt Maria (1898)
De Ridder Odile (1881)
De Ridder Polyxène (1874)
Kersselaers Maria (1897) na 25 jaar elders Congreganiste te zijn geweest ;
Lavaerts Josephina (1898)
Lavaerts Juliette (1897)
Mees Carolina (1887)
Mussche Louisa (1898)
Nys Victorina (1874)
Raeymaekers Rufina (1888)
Sjongers Clementina (1890)

Juffrouwen : Theré Maria (1898)
Van den Broeck Louisa (1898)
Van de Plas Maria (1893)
Van Eycken Celina (1891)
Van Kerckhoven Clara (1898)
Van Kerckhoven Maria (1897)
Van Noten Maria (1888)
Van Steyvoort Stephania (1886)
Ver Elst Maria (1897)
Verlinden Catharina (1876)
Verlinden Angelina (1884)
Verlinden Virginia (1886)
Wouters Lucia (1891)

Eer en hulde aan hen allen ! *Ad multos annos !* Leven lang onze gevierde Jubilarissen !

ZEER EERWAARDE HEER DEKEN,
ZEER EERWAARDE HEEREN,
GEACHTE VERGADERING,

Ik heb dezen morgend tijdens de plechtige Dankmis onze Congregatie vurig aan Jezus aanbevolen door Maria.

Ik heb Hem gevraagd dat zij moge groeien, machtig aangroeien in getal ;

dat zij moge bloeien door geloof en liefde, door den geest der H. Eucharistie, den geest van de H. Mis en de H. Communie, den geest der navolging van onze Lieve Vrouw ; dat al onze Congreganisten voor Jezus mogen wezen : *Maria's !-lelies* van zuiverheid en rozen van liefde tot Kristus.

Wat onze tijd vooral noodig heeft, dat zijn kristen mannen in merg en been, met ziel en hart, maar ook en evenzeer, kristen vrouwen ! Want als alles niet hersteld wordt in Kristus, dan gaat en dan moet de wereld verloren !

En waar ik beweer dat doorkristen jonge dochters deel uitmaken van Maria's Congregatie, daar steun ik op het gezag van Heiligen en het gezag van Pauzen. (1)

1) Vooral de H. Carolus Borromëus, de H. Alphonsus de Liguori, de H. Franciscus Salesius. — Paus Gregorius XIII, in zijn Bul :

Vooruit dan, niet gerust! Onder Gods hoede en Maria's zegen!

Bemind zij *overal* het H. Hart van Jezus!

Gezegend zij de heilige en onbevlekte Ontvangenis van Maria!

Leve Aarschot?

Hoog, driemaal hoog onze duurbare Congregatie!

O.-H.-Hemelvaart 1923.

J. MEERBERGEN, onderpastoor,
Bestuurder der Congregatie.

Omnipotentis Dei Salvatoris (1584); Benedictus XIV, in zijn « Gouden Bul » een ware lofzang op de Congregatie; Leo XIII, in de Breve « *Nihil adeo* » (1886); Pius X, in de aanspraak bij zijn Gouden Priesterfeest (1908).

DE JUBELVIERING

Op Zondag 15 Januari 1922 zegde ik in mijn onderrichting aan de Congreganisten : « Toekomende maand neemt het 50ste jaar van het bestaan onzer Congregatie een aanvang. Laten wij dat 50^{e} jaar, dat Jubeljaar heiligen door meer gebeden,meer H. Communies en H. Offers, meer liefde tot onze Moeder. »

In het begin van dit jaar stelde ik voor de Jubelviering zelve zoo gauw mogelijk door te drijven. Het ijzer was heet ; er werd gesmeed.

De nieuwe Raad belegde buitengewone zittingen, besprak en wikte zòòveel punten, groote en kleine, althans klein naar den schijn ; wie ooit feesten belegde, zal wel weten hoeveel werk er soms aan kleinigheden verbonden is, en hoeveel er van afhangt. De Prefekte vooral was druk in de weer, en gunde zich geen rust meer om alles « in de puntjes» klaar te hebben.

De Bestuurder zocht en ondervroeg alom voor zijn Verslag, want 't waren schier uitsluitelijk levende « bronnen » die hij te consulteeren had. Het koor « repeteerde » onvermoeibaar, want er stond veel op het register, en de aangedurfde stukken waren juist de eenvoudigste niet.

Maar het ging — het rolde — al door met taaien iever en den besten wil.

De goede uitslag, mits Gods hulp en Moeders zegen, was verzekerd.

Het Triduum

Op Zondag 6 Mei leidde het plechtig Lof te 3 ure, met *Veni Creator* en Openingssermoon, het Triduum in. « Onze Lieve Vrouw van de Congregatie » stond in feesttooi, rijkelijk versierd, bij een macht van kaarsen en bloemen, giften der Congreganisten.

De leden, tijdens heel die driedaagsche oefening haast voltallig opgekomen, zaten in de middenbeuk. Het koor voerde telkens de gewijde zangen uit.

Maandag en Dinsdag was het Lof en Sermoon gesteld te 6 ure. Woensdag, Vigilie van Ons-Heer-Hemelvaart. was de biechtdag.

Machtig en geestdriftig klonk het woord van den gevierden predikant, den Z. E. P. Ignatius Van den Bossche, der HH. Harten. De Congreganisten lezen en overwegen dikwijls de samenvatting van zijn kernachtige toespraken :

« Het gulden Jubelfeest herinnert ons hoe de Congreganisten Maria als hunne Moeder bemind en verheerlijkt hebben; hoe Maria hare Congreganisten heeft begunstigd, hoe Zij heilige zielen aan het klooster gaf, om voor het welzijn der maatschappij te werken, en zich als zoenoffer op Gods altaar te slachtofferen ; en aan het huisgezin kristen moeders gaf, die steunpilaren werden der samenleving.

Nu nog wordt in de Congregatie de wereldsche geest bestreden, en de geest van naastenliefde, toewijding en offervaardigheid ingeboezemd. Zoo zal de Congregatie perk en paal stellen aan de noodlottige gevolgen van de genotzucht, die ons in de toekomst bedreigen.

De herinnering aan 't verleden, de waarneming van 't tegenwoordige, en het vooruitzicht der toekomst roepen ons toe : Lof en dank aan de Onbevlekte Maagd ; eerbied, hoogachting en verkleefdheid aan de Congregatie ! Zij groeie en bloeie immer meer ! »

De Jubeldag

Donderdag, den 10en van Maria's maand, Hoogfeest der Hemelvaart van O. H. Jezus Kristus, was de plechtige Jubeldag.

De kerkelijke diensten. — 's Morgends, te 7 ure, H. Mis, aanspraak en Algemeene Communie. — ja, *algemeene!* — aan de voeten van het Genadebeeld Onzer Lieve Vrouw van Aarschot.

Te 10 ure, droeg de E. H. Bestuurder, met assistentie van den Z. E. H. Deken en de EE. HH. Onderpastoors, de Dankmis op. De Z. E. H. Meeussen, oud-bestuurder, woonde ze bij. Het koor der Congregatie voerde — met alle eere! — de Mis uit, getoonzet door Meester Arthur Meulemans.

's Namiddags te 4 ure zong de Z. E. H. Deken het Lof, met assistentie van Z. E. H. Geens, oud-bestuurder, en E. H. Van Roey. Werden uitgevoerd de meerstemmige « *Adoro te* », « *Inivolata* » van Riga, en « *Tantum ergo* » van E. H. Roofthooft.

Na het ingrijpend sluitsermoon van Z. E. P. Van den Bossche werd het *Te Deum* aangeheven.

De Feestvergadering. — Na het Lof had op de zaal de Feestzitting, de Feestvergadering, plaats.

Op het verhoog rees het beeld der Moeder-Maagd, tusschen draperijen, sierplanten en bloemen. Boven het tooneel hing het jaarschrift :

LOF MARIA ONBEVLEKT !

BLIJ JUBELT AARSCHOT'S CONGREGATIE OP 'T GOUDEN FEESTGETIJ !

en van weerszijden in vergulde teekens de jaartallen 1873-1923.

De vergadering zette in met het gebed. Juffrouwen M. Van Crieckinge en M. De Caerlé voerden uit, bij begeleiding van harmonium en viool, het tweestemmig « *Quæ est ista* » getoonzet door Kan. Borremans, O. Praem.

Met veel gevoel bracht Juffr. E. De Caerlé een brok ten gehoore uit Kan. Servaas Daems' gedicht : *De Onbevlekte.*

De E. H. Bestuurder las het verslag over het wel

en het wee der Congregatie door haar vijftigjarig bestaan.

De Z. E. H. Deken hield de feestrede. Zeer gemoedelijk gaf hij een overzicht over het goed door de Congregatie gesticht in de parochie, wijdde een hartelijk woord aan ieder van de Bestuurders, betuigde zijn gansche verkleefdheid aan de Congregatie, en sprak zijn innigste wenschen uit voor haar meeste welzijn en bloei.

Een Jubelzang : « *Hulde aan de Onbevlekte* » (solo en koor) vertaling naar het Fransch van E. H. Rayée, die tevens de componist ervan is, sloot de heerlijke vergadering, waaruit elkeen den besten indruk meedroeg. Zij mocht — in de volle beteekenis ! — best-geslaagd heeten.

Deo Mariæque gratias ! Dank aan God en aan Onze Lieve Vrouw.

Tweede deel der Jubelviering : De bedevaart naar Onze Lieve Vrouw van Lourdes te Edegem, op Maandag 14 Mei.

Na dien dag door de H Mis en de H Communie onder Gods hoede te hebben gesteld, togen een 50tal Congreganisten ter bedevaart naar de welbekende, lieve Grot. De Congregatie dekte de reiskosten.

Te 7 uur afgevaren, stapten zij rond 8 ure te Bouchout af, vanwaar het processiewijze ging naar de kerk van Edegem, waar de E H. Bestuurder, te 9 uur de H. Mis opdroeg, tot intentie van al de levende en de overleden zusters.De Congreganisten voerden de VIIIe Mis (de Angelis) uit, en het loflied : *Gegroet in 't onvergankelijk licht*.. ..

Na de H. Mis, rustpooze. Te half elf, toog de groep naar de Grot, waarna de H. Kruisweg en de H. Rozenkrans,door gepaste zangen afgewisseld,gebeden werd aan de schoone staties rondom de Grot. Op den middag sloten die heerlijke oefeningen met gebeden en lofzangen voor het Genadebeeld.

Te half twee, bezoek bij de Grot, waarna de Congreganisten, biddend of zingend, processiewijze ter kerke gingen, om er het Lof bij te wonen Na den slotzang

Onze Lieve Vrouw van Vlaandereren, trok men naar Oude-God.

't Was een echte bedevaart geweest naar den geest der Kerk. Aan zulke « pelgrimagie » zou de vrome Thomas a Kempis zeker geen aanstoot gevonden hebben! Onvermoeid hadden de Congreganisten hun gebeden en lofzangen, God en de Lieve Moeder ter eere, ten hemel opgezonden. Met een woord, 't was een betooging van innige godsvrucht geweest, die Onze Lieve Heer en Onze Lieve Vrouw zeker zullen gezegend hebben.

*
* *

Het weer dat daags te voren een echte storm was geweest, was ons 's Maandags genadig. Stil en zacht. « 'n Echt beêweg-weêrken ! » Enkel op den tocht van Edegem naar Oude-God kregen we een malsche bui, een « drats » op zijn Aarschotsch... Maar we gingen er moedig door ; de weg was niet lang en de tram wachtte ginds...

Maar... de tram wachtte niet! Er was ergens 'n ontreddering op het spoor, en welingelichte menschen raadden aan naar Luythaegen te stappen, waar we seffens voorttrammen konden. Goeden moed en vooruit!

Na een kwartier geduldig wachten en turen, geraakten we allen het voertuig op.

Eindelijk nu naar Antwerpen, naar de « Zoologie ».

Het bezoek in den Dierentuin viel onze Congreganiten goed mee, en ontlokten allerlei rare of rake opmerkingen en bespiegelingen

Te 7 uur uit Antwerpen afgevaren, kwamen wij allen, uiterst voldaan, rond half negen, in ons Aarschot toe.

's Maandags den 21 Mei — den 2^{en} Sinksendag — was het nogmaals feest op de zaal. Door de goede zorgen van onze Prefekte was alles puntig in orde om een 100 tal Congreganisten te onthalen op « een koffie » en gezellige ontspanning. Werden voorgedragen : « *Kijkjes op de Markt* », « *Het Portret* », een tweespraak, liedjes van Hullebroeck, luimige zangen, die veel bijval genoten.

Tijdens die vergadering ontvingen onze twee oudste Jubilarissen Juffrouwen Carolien Stevens en Josephien

Van Steyvoort, na eene aanspraak van den Bestuurder, het welverdiende eerekruis.

Begonnen na het Lof van 4 uur, liep dit gezellig samenzijn in blijde stemming ten einde rond half acht.

*

* *

Acht dagen daarop, Dinsdag 29 Mei, te 7 uur, droeg de Z. E. H. Deken een plechtige Zielemis op tot lafenis van al de overleden Congreganisten. Zoo werden ook bij dit Jubeltij de duurbare dooden bedacht en bedeeld met de eenig-schoonste gave : de H. Communie en het H. Zoenoffer.

*

* *

Op Zondag 17 Juni, te 4 uur, na de Vergadering in de kerk, had op de zaal de uitreiking plaats der eereteekenen, toegekend aan de 31 leden, die meer dan 25 jaar deel uitmaken van Maria's Eerewacht.

Na het gebed, en de uitvoeing van het tweestemmig *Quae est ista*, reikte de Z E. H. Deken aan elke Jubilarisse hare herinnerings-medalie uit.

De onvermoeibare Prefekte had met haren bijzonderen iever gezorgd voor een gezellig feestje. Beurtelings kwamen voor « *De Tafel van vermenigvuldiging* » een lief schooltooneeltje door de jongere leden ; « *Naar den Noordpool* » het luimig zangstuk ; een bevallige deklamatie door Juffrouw L. Claessens.

Als bestuurder reken ik het mij een groote en aangename plicht de Congreganisten *van ganscher harte* mijn meesten dank te bieden voor den treffenden blijk van hunne edelmoedigheid te mijnen opzichte. Moge God mij door Maria-Middelares, de genade geven immer een priester te zijn naar het Allerh. Hart van Jezus, ten bate van de duurbare parochie van Aarschot, en van hare Congregatie !

*

* *

We eindigen deze bladzijden met de Hymne aan de Onbevlekte, die werd uitgevoerd op de Feestvergadering. Dat onze Congreganisten immer de waarheden daarin uitgedrukt, herdenken! Dat onze Moeder genadig het slotgebed verhoore!

HULDE AAN DE ONBEVLEKTE.

KOOR.

Weerklink' alom het lofgeschal!
Langs hemelboog, juich blij, o Englen-heer,
Langs land en gouw, langs berg en dal,
Zing, menschdom al: « Gegroet! Zij lof en eer
Maria, Vorstinne van 't heelal,
Bevrijd van vlek en zondarig deer! »

I

Eens sprak ten hoogen hemeltroon God aleeuwig:
« Wee U, o mensch, neergesmakt in zondestraf. »
Toen sprak het Woord: « Zie, Vader!.. Uw Zoon eenig
In 't bloed van 't Kruis, redt uw kroost uit het graf... »
Heil ons! Heil ons! Rijs, o Vrouwe uitverkoren,
Vereend met God, vanaf uw allereersten stond;
Uw schitterglans vol zonne-machtig gloren
Verdooft en taant elk licht van 't wereldrond!

II

Vóórdat het morgenrood in 't Oosten bloosde,
Vóórdat één bloem geuren mocht haar zoet aroom,
De Zone Gods alreê zijn moeder koosde,
Nog meer dan ooit Cherub of Seraf vroom...
Hij wou haar schooner dan 't lieve morgenddagen,
En blanker nog dan 't blankste lelieblad...
De heilige Ark, die eens zijn Vleesch moest dragen,
Heeft Hij getooid als 't rijkst genadevat.

III

Wat leert ons zalig en rotsevast geloove,
Wat Pius leerde met zijn onfeilbaar woord, —
Geef, Heer, dat nimmer zondenacht het doove,
Opdat we waardig zijn van 't Hemel-oord.

En gij, Maria, zoo goedig en zoo machtig
Maak reiner ons... geef dat wij U minnen teer...
Ons zwakke stem, mocht eens ze galmen krachtig
Tot Jezus' lof bij 't jubblend hemelheer!

J. MEERBERGEN, Onderpastoor
Bestuurder der Congregatie.

Aarschot, den 21^en^ der maand van het H. Hart, 1923.

INPRIMATUR :
Mechliniæ, 6 Julii 1923,
J. THYS, can., lib. cens.

BLADWIJZER:

I. HET VERSLAG.

II. OVER DE GOUDEN JUBELVIERING.

